

Constantin PARASCHIVESCU

Fără vervă

Ca un fel de preambul la Festivalul Shakespeare din luna mai, Teatrul Național din Craiova a prezentat în premieră, în preajma echinocțiului de primăvară, comedia *Îmblânzirea scorpiei* de William Shakespeare. Care se înscrie într-o tradiție onorantă a teatrului doljean de a-i valorifica opera, raportând în 1965 un veritabil succes cu o montare de „eclatantă dezlănțuire de veselie shakespeareană”, cu două „memorabile creații”: Vasile Cosma – *Petrucchio*, Ruxandra Sireteanu – *Catarina* (cf. Al. Fireșcu, caiet-program). Reprezentația actuală e, nu știu de ce, mai puțin eclatantă ca veselie, ritm și nerv, curge liniștit ca o poveste spusă pe îndelete, cu preocuparea de a face textul și motivația personajelor accesibile. Un desen bine trasat de regizorul Mircea Cornișteanu, pe liniile căruia ele nu se angajează mai mult în joc decât le e rostul declarat. Dar, poate că până la festival mai capătă și motivație comică...

Dacă e corectă data apariției acestei comedii, 1593, înseamnă că se împlinesc 410 ani de când povestea îmblânzirii „afurisitei” *Catarina* de către *Petrucchio*, preluată de Shakespeare din literatura italiană, a devenit celebră. Prin înfruntarea a două caractere puternice, cu scânteii în replici și reacții, și fructificarea cu ingenioasă fantezie a temelor și procedeele de farsă ale „Commediei dell’arte”. Regăsim, în spectacol, și tema bărbatului sărac și bețiv din farsele evului mediu, care i-a inspirat lui Ludvig Holberg *Țăranul baron*, dintr-un prolog al pieșei abandonat de autor în desfășurarea ei, luat din drum de suita unui lord și dus în

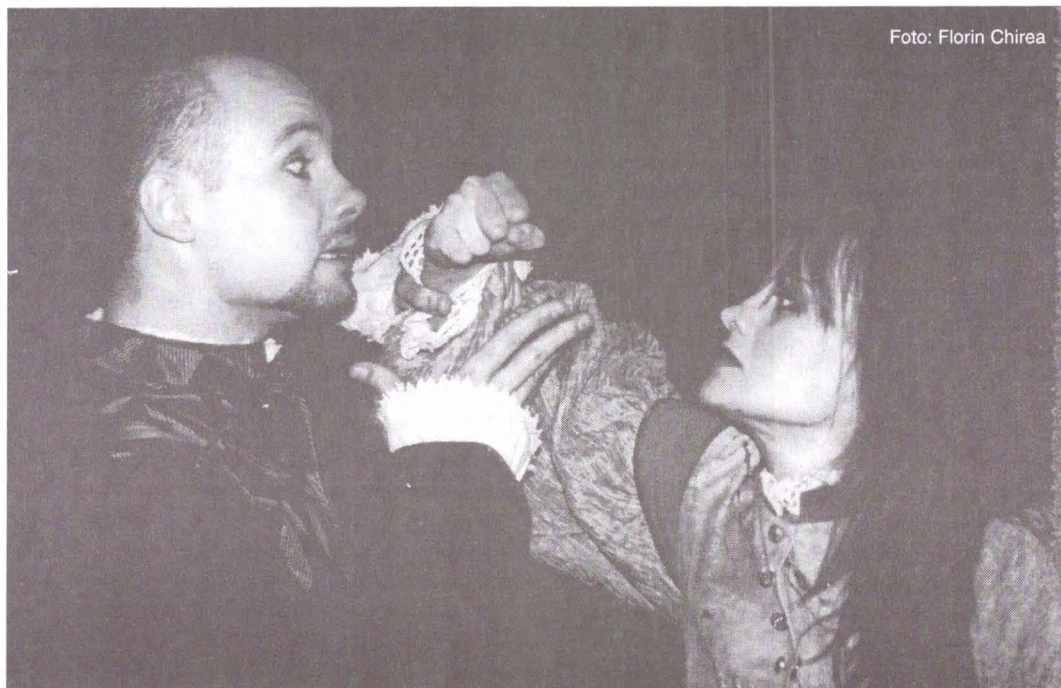

Foto: Florin Chirea

palat unde să se trezească la rândul său lord și bogat (*Christopher Sly*), în fața căruia actorii trupei sale să reprezinte farsa cu scorpia îmblânzită pentru distracție. Regizorul Mircea Cornișteanu are inspirația de a-l implica în spectacol, pe omul amestecat, substituind mai întâi lordul cu înșuși actorii, apoi prin prezența și, uneori intervenția lui, în joc, pe care treptat îl gustă, îl pricepe și-l aplică la sfârșit el însuși, ca o lecție pe seama hangitei „afurisite” care l-a dat afară. Teatrul în teatru e încadrat, astfel, într-un episod cu tâlc îmbogățit, de efect real asupra spectatorilor, și Valentin Mihali (*Sly*), Natașa Raab (*Hangita*) îl conturează cu naturalețe și convingere. Actorii apar cu un fel de remorcă-vagon care închipuie casa lui *Baptista*, nostim concepută de scenograful Violel Penișoară-Stegaru, în costume, bogat colorate, de Lia Dogaru; anunță schimbarea locurilor de joc prin indicatoare înfipte în pământ, ca odinioară la Teatrul „Globus”. Elementele de farsă, dezvoltate de autor, cu scilicet vervă de comedie bufă, își găsesc în bună parte corespondent în spectacol, prin jocul lui Bogdan Dumitrache (*Lucentio*), Marian Politic (*Hortensio*), Adrian Andone (*Tranio*), Mihai Arsene (*Biondello*). Portrete savuroase de bătrâni ridicoli creează Ilie Gheorghe (*Gremio*) și Angel Rababoc (*Un pedant*), haz autentic are Nicolae Poghirc (*Grumio*), puținel de statură, pus să care în spinare ditamai cufărul lui *Petrucchio*. Valeriu Dogaru pare cam neutru în *Baptista*, o actriță înzestrată se pierde în anonimul ciudat, Iulia Lazăr (*Bianca*). Protagonistii, Sorin Leoveanu (*Petrucchio*) și Cerasela Iosifescu (*Catarina*) își impun personajele pe o linie directă și clară, câștigă simpatia publicului, fără alte sugestii mai subtile. Ca de pildă faptul că afurisenia *Catarinei* e o stratagemă inteligentă față de mărginirea părintească, sau că *Petrucchio*, declarându-se inițial vânzător de zestre, e atras apoi de firea voluntară și isteată a fetei, în care ghicește însușiri mai de preț și se încumetă să le dea la iveală. Joc de aparențe, din care răzbate miezul de bun-simț al însușirilor umane. Nu se poate spune că acest tâlc nu se transmite, dar fără vervă „eclatantă” în joc pare mai degrabă o dresură morală.

Teatrul Național Craiova – Îmblânzirea scorpiei de William Shakespeare. Regia: Mircea Cornișteanu, Decoruri: Violel Penișoară-Stegaru. Costume: Lia Dogaru. Distribuția: personajele autorului – Valentin Mihali (*Christopher Sly*), Natașa Raab (*Hangita*), Ion Colan (*Regizorul*), Theodor Marinescu (*Actor I*), Angel Rababoc (*Actor II*), Constantin Cicort (*Actor III*), Mihai Arsene (*Actor IV*); Valeriu Dogaru (*Baptista*), Cerasela Iosifescu (*Catarina*), Sorin Leoveanu (*Petrucchio*), Nicolae Poghirc (*Grumio*), Constantin Cicort (*Curtis*), Tudorel Petrescu (*Un croitor*), Theodor Marinescu (*Un servitor*), Iulia Lazăr (*Bianca*), Ilie Gheorghe (*Gremio*), Marian Politic (*Hortensio*), Bogdan Dumitrache (*Lucentio*), Adrian Andone (*Tranio*), Mihai Arsene (*Biondello*), Ion Colan (*Vicențiu*), Angel Rababoc (*Un pedant*), Anca Dinu (*Slujnica*), Gina Călinoiu (*Văduva*). Premiera: 22 martie 2003.

Adrian MIHALACHE

Giurgiu sau Georgia? Identitatea reconfigurată

Pe vremea când a scris *Un om=un om*, Berthold (semna, de fapt, Bertolt) Brecht își începea cariera, iar Luigi Pirandello o încununa pe a sa. Teatrul secolului al XX-lea inaugurase marea său proiect de disoluție a personajului. Camil Petrescu, refractar la această tendință, observa că, la Pirandello, schimbarea bruscă de personalitate se produce din obscure motivații interioare, pe care le considera lipsite de interes: „Conceptia lui Pirandello despre